

TERRORISME

TRØNDELAG
TEATER

STUDIO

SCENEN

NORGESPREMIERE

STUDIOSCENEN 28. AUGUST 2004

TERRORISME

Manus	Brødrene Presnyakov
Gjendiktning	Silje Ohren Strand
Regi	Jon Tombre
Scenografi og kostymer	Per Kristian Solbakken
Lysdesign	Eivind Myren
Lyddesign	Morten Pettersen
Masker	Anne Wickstrøm
Dramaturg	Per Ananiassen
Inspisient	Bjørn Olufsen
Sufflør	Ann Eli Aasgård/Ida Elise Skau
Rekvisitør	Espen Høiem
Teknisk koordinator	Per Arne Johansen
Foto fra prøvene	GT Nergård
Program	May Selmer
Ansvarlig utgiver	Catrine Telle
Plakat	tibe-t reklamebyrå
Rettinger	Nordiska Strakosch Teaterforlaget

ZEITGEIST

Da jeg gikk på teaterskolen i København på 80-tallet var vi veldig orientert mot europeisk og især tysk teater. Vi dro til Berlin så snart vi hadde tid og råd. Det var især teatret Schaubühne som både innholdsmessig og scenografisk var det førende. Botho Strauss skrev stykker og Peter Stein regisserte. Formspråket var minimalistisk og et "must" på scenen var harde hvitevarer. For å få bukt med vår egen beundring laget vi selvfølgelig parodier på dette på alle skolefester. Vi opptrådte alltid med minst en vaske-maskin og et kjøleskap. I kjøleskapet lå det en pakke Prince Mild og i vaskemaskinen rullet en tupé rundt. Dypest sett handlet disse stykkene om fremmedgjøring, tapt identitet og tapte røtter. Over alt sammen lå eimen av ordet Zeitgeist. Det var overskriften. Det betyr rett og slett tidsånd, og de fanget den altså ofte i sterke bilder som sitter i meg ennå. Teatret prøver alltid å fange tids-ånden. Forskjellige tider gir mennesker forskjellig bevissthet som vi handler eller reagerer i forhold til.

Utskjelt som teatret er for å være gammeldags og bakpå (ikke alltid urettmessig), så kjemper vi nok alle sammen for å gripe hva som foregår akkurat nå, enten med en klassiker eller et moderne stykke. Vi kan jo ikke konkurrere med nyhetsbildet, så fordypping og originalitet er det vårt medium kan svare med. Dette kom jeg til å tenke på da jeg satt og så en prøve på "Terrorisme" forleden. Det er et rart stykke. Stiller kanskje flere spørsmål enn det gir svar.

I motsetning til hva tittelen antyder handler stykket ikke om bomber og granater og flykapringer. Med et skjevt blikk tar det tak i et så stort og vanskelig begrep som terrorisme. Dette ordet vi er blitt fortrolig med de siste årene. Og etter hvert har vi vendt oss til tanken om at terror kan ramme hvor som helst og når som helst. Det er den moderne form for krigføring vi nå rustet oss mot som best vi kan.

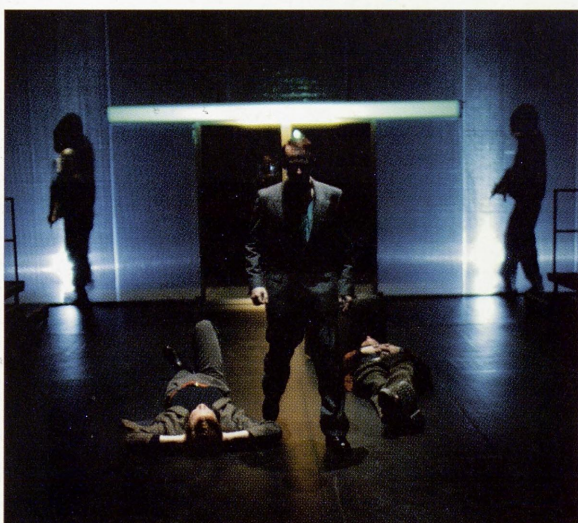
Det handler om hver og en av oss. En liten hendelse får ekstreme konsekvenser: En flyplass er truet av en bombe. Dette er vi helt hjelpeløse overfor. Noen manipulerer med oss, med tiden vår, med planene våre, med frykten vår. Og plutselig velter alt som et korthus. Vår mann velger å dra hjem i stedet for å vente og setter dermed i gang et skred av begivenheter som blir fatale.

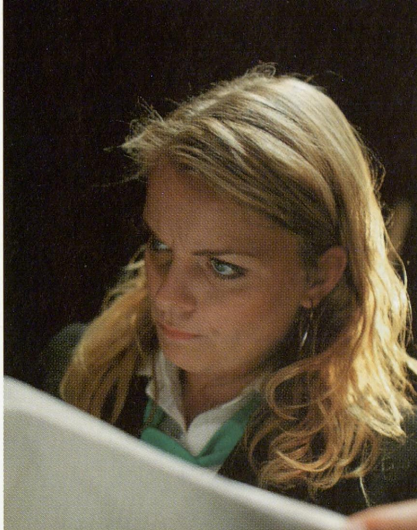
Frykten kan føre til ekstreme ting. Angst for de nære ting. Angst for å miste jobben, angst for å bli plassert på sidelinjen, angst for de fremmede og for at noen skal komme å ta det vi har rett på og mener er vårt. Jeg synes stykket fanger opp en tidsånd eller en tilstand akkurat nå. La oss håpe det lykkes teatret å viderefremde dette. God fornøyelse!

Catrine Telle
Teatersjef

Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

FLYPLASSEN

Trond-Ove Skrødal
Hallbjørn Rønning
Trond Peter Stamsø Munch
Are J. Rødsand
Ola G. Furuset
Jakob Margido Esp
Jan Erik Berntsen

DOBBELTSENGA

Randolf Walderhaug
Janne Kokkin

KONTORET

Ola G. Furuset
Kikki Stormo
Marte Stolp
Tone Mostrau
Are J. Rødsand
Jakob Margido Esp
Trond Peter Stamsø Munch
Jan Erik Berntsen
Hallbjørn Rønning

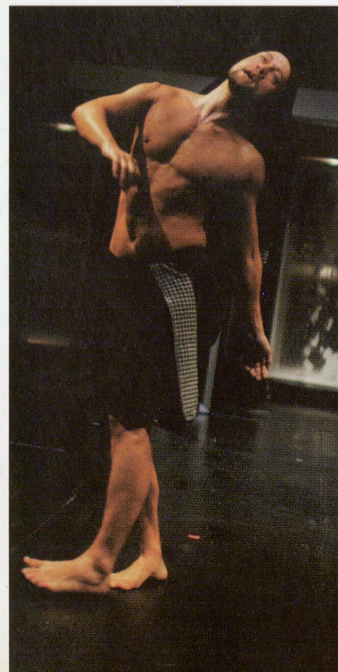
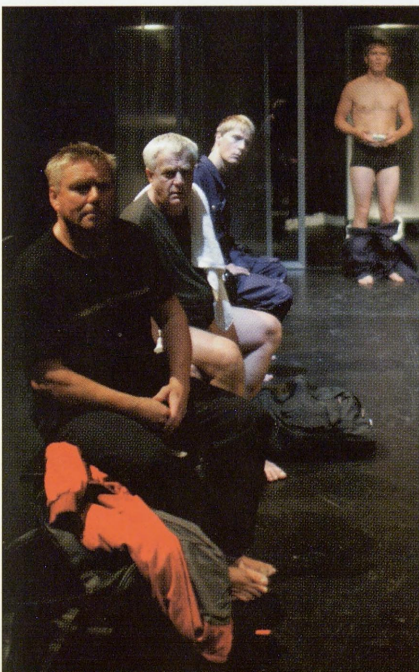

PARKEN

Ragnhild Sølvberg
Mona Jacobsen
Trond-Ove Skrødal

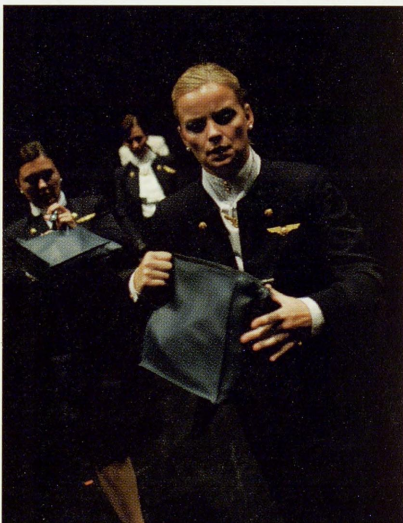
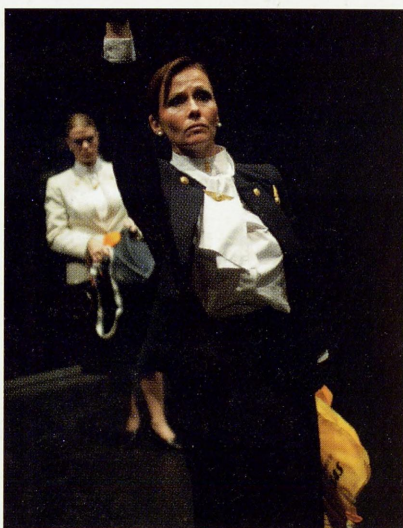
GARDEROBEN

Ola G. Furuset
Trond peter Stamsø Munch
Jakob Margido Esp
Jan Erik Berntsen
Are J. Rødsand

FLYET

Hallbjørn Rønning
Trond-Ove Skrødal
Kikki Stormo
Jakob Margido Esp
Jan Erik Berntsen
Tone Mostrau
Janne Kokkin
Marte Stolp

Vi fornemmer en bemerkelsesverdig atmosfære i samfunnet vårt, og i verden forøvrig – en følelse av frykt, anspenhet, desperasjon. Vi blir alle oppslukt av denne tidsånden. Derfor har vi forfattet en tekst om mennesker som bestreber seg på å leve i en slik atmosfære. Teksten gir et speilbilde av samtiden, og er i overensstemmelse med den.

(Brødrene Presnyakov om "Terrorisme")

Be hvem som helst om å nevne en russisk dramatiker, og svaret vil sannsynligvis bli Tsjekov. Han døde for nesten et århundre siden, og er omtrent den siste vi har hørt om her i vesten. Nå trer imidlertid en ny generasjon av skrivende krefter frem på scenen, og krever å bli hørt. Som ventet kommer de i et helt annet ærend enn Tsjekov. De setter ikke provinsiell livslede på agendaen, men samtidens urbane og suburbane sammenbrudd. Og det med virkemidler som varsler at de mener alvor, selv i spøken.

Oleg (født i 1969) og Vladimir (født i 1974) Presnyakov er to av de ypperste representanter for denne generasjonen. At stykkene kan oppfattes som belærende affiserer dem overhodet ikke. De lar sjelden en intellektuell utfordring gå fra seg. Brødrene er halvt russisk og halvt iransk, født i Ekaterinburg i Sibir (også Boris Jeltsins hjemby). Begge har en bunnsolid akademisk utdannelse fra Urals State University. Dr. philos. Oleg Presnyakov underviste ved samme universitet fra 1993 til 2003. Bror Vladimir spesialiserte seg i pedagogikk, og foreleste i bl.a. psykologi, filosofi og journalistikk (1996 - 2002). Brødrene Presnyakov – det er slik de vil tituleres – er meget produktive. De skriver stykkene sammen, og har nå sluttført sitt tiende og foreløpig siste skuespill – "Pub".

Det er imidlertid "Terrorisme" som har krysset de russiske

grenser og gjort dem berømt. Stykket hadde urpremiere på Moscow Art Theatre i november 2002 – en uke etter tsjetsjenske terrorister (eller frihetsforkjempere, etter som man ser det) kidnappet publikum på et annet Moskva-teater. (Russiske militære avsluttet det hele med å gasse ihjel tsjetsjernerne og en stor del av tilskuerne.) Timingen var tilfeldig, men ikke mindre forutseende.

Royal Court Theatre i London ble oppmerksom på de nyskapende russiske brødrene. I forbindelse med deres Human Rights Season for et par år siden, satte de opp enakteren "We shall overcome". I 2003 ble den etterfulgt av "Terrorism" og "Playing the Victim" ved samme teater.

I Norge er vi de første som presenterer Oleg og Vladimir Presnyakov for publikum. Teatre over hele Europa kaster seg nå over brødrenes skuespill. Og da skal de får det travelt! På spørsmål om hvilke planer de har for fremtiden, svarer de: "Vi har tenkt å reise rundt og se på oppsetningene av våre stykker – i utallige land rundt i verden." Når vi ser på planlagte produksjoner, er det klart at de i fremtiden vil trenge en bråte med visa - i alle verdensdeler. Vi ønsker dem en behagelig flytur, hvorenn den neste destinasjonen måtte befinne seg.

MS

Eksterne bidrag har vært til uvurderlig hjelp ved denne produksjonen. Vi takker: Sør-Trøndelag Politidistrikt v/ Olav Sæther og Fred Nilsen, SAS v/ Arild Grønnestad, Thore Erik Winderen og Inge Solheim, Vinjes Transport A/S v/ Bengt Larsen, Ole Skipnes for utlån av bulldog'en Odin (11 år), Nidaros Begravelsesbyrå og lyddesigner Morten Pettersen, som til daglig leder "Lydlosjen" i Oslo, og har lang og variert erfaring fra forskjellige former for scenekunst.